

Priopćenje za medije Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA)

Beč/Bruxelles, 5. ožujka 2014.

Nasilje nad ženama: svaki dan i svugdje

Novo izvješće Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA) predstavlja rezultate do sada najvećeg istraživanja o nasilju nad ženama, koje otkriva opseg nasilja koje žene trpe kod kuće, na poslu, u javnosti i na internetu. Iako ukazuje na široku rasprostranjenost nasilja nad odraslim ženama, izvješće ujedno navodi i slučajevе fizičkog i seksualnog nasilja koje su žene doživjele u djetinjstvu. Istraživanje ukazuje na to da tvorci politika moraju prepoznati opseg nasilja nad ženama te osigurati da odgovori na nasilje ispunjavaju potrebe i prava svih žrtava nasilja nad ženama u praksi, a ne samo na papiru.

„Brojčani podaci iz ovog istraživanja jednostavno se ne mogu i ne smiju zanemariti. Istraživanje FRA-e pokazuje da fizičko, seksualno i psihološko nasilje nad ženama predstavlja raširen oblik povrede ljudskih prava u svim državama članicama EU-a,“ izjavio je direktor FRA-e [Morten Kjaerum](#). „Veličina problema dokaz je da nasilje nad ženama ne utječe samo na nekoliko žena – ono svakodnevno utječe na cijelo društvo. Stoga, tvorci politika, civilno društvo i aktivisti moraju preispitati mjere za suzbijanje svih vrsta nasilja nad ženama bez obzira na to gdje se ono događa. Mjere za suzbijanje nasilja nad ženama sada se moraju podići na novu razinu.“

U istraživanju su ženama postavljena pitanja o njihovim iskustvima u vezi s fizičkim, seksualnim i psihološkim nasiljem, uključujući obiteljsko nasilje. Postavljena su i pitanja o slučajevima uhođenja, seksualnog uzinemiravanja te o ulozi novih tehnologija kao obliku nasilja nad ženama. Osim toga, ispitanice su u istraživanju upitane jesu li doživjele nasilje u djetinjstvu.

Iz odgovora dobivenih istraživanjem proizlaze neki ključni zaključci koji ukazuju na sljedeće:

- 33 % žena doživjelo je **fizičko i/ili seksualno nasilje** od 15. godine života. To odgovara brojci od 62 milijuna žena.
- 22 % njih doživjelo je **fizičko i/ili seksualno nasilje od partnera**.
- 5 % svih žena bilo je **silovano**. Gotovo jedna od 10 žena koje su doživjele seksualno nasilje od osobe koja nije partner navodi da je u najozbiljnijem incidentu sudjelovalo više počinitelja.
- 43 % žena doživjelo je neku vrstu **psihološkog nasilja** bilo od sadašnjeg ili prethodnog partnera, poput javnog poniženja, zabrane da napusti kuću ili zaključavanja, prisiljavanja na gledanje pornografskog sadržaja, prijetnje nasiljem.
- 33 % žena **doživjelo je fizičko ili seksualno nasilje u djetinjstvu** od strane odrasle osobe. 12 % njih doživjelo je seksualno nasilje u djetinjstvu **od čega su pola počinili nepoznati muškarci**. Ovi oblici nasilja tipično uključuju odraslu osobu koja pokazuje svoje genitalije ili dira genitalije ili grudi djeteta.
- 18 % žena doživjelo je **uhodenje** od 15. godine života, a 5 % žena bilo je žrtvom uhođenja u razdoblju od 12 mjeseci prije istraživanja. To odgovara

brojci od 9 milijuna žena. 21 % žena koje su doživjele uhođenje izjavile su da je ono trajalo dulje od 2 godine.

- 11 % žena doživjelo je neželjeni pokušaj zbližavanja na društvenim mrežama ili je bilo izloženo seksualno eksplizitnoj e-pošti ili SMS porukama. 20 % mladih žena (18-29) bilo je žrtvom takvog **virtualnog uznemiravanja**.
- 55 % svih žena doživjelo je neki oblik **seksualnog uznemiravanja**. 32 % svih žrtava seksualnog uznemiravanja izjavilo je da je počinitelj bio njihov nadređeni, kolega ili klijent.
- 67 % njih **nije prijavilo** najozbiljniji incident partnerovog nasilja policiji ili drugoj organizaciji.

Iz istraživanja na kojem se temelji izvješće proizlazi da razne skupine, uključujući poslodavce, zdravstvene radnike i pružatelje internetskih usluga, moraju poduzeti mjere u borbi protiv nasilja nad ženama. FRA daje nekoliko prijedloga za poboljšanje stanja te za pružanje potpore tvorcima nacionalnih politika i politika na razini EU-a za uvođenje i provedbu sveobuhvatnih mjera za sprečavanje i odgovor na nasilje nad ženama:

- Države članice EU-a trebaju ratificirati *Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja* (Istanbulska konvencija).
- Države članice EU-a moraju prepoznati nasilje koje je počinio intimni partner kao javni, a ne osobni problem. Stoga bi pravo u svim državama članicama EU-a trebalo tretirati silovanje u braku isto kao i druge slučajevе silovanja te odgovoriti na obiteljsko nasilje kao na ozbiljan javni problem.
- Države članice EU-a moraju revidirati postojeći opseg zakonodavnih i političkih odgovora na seksualno uznemiravanje uzimajući u obzir da se ono može dogoditi u raznim okruženjima te da se može koristiti različitim medijima poput interneta ili mobilnih telefona.
- Policija, zdravstveni radnici, poslodavci i stručne službe za potporu žrtvama moraju biti osposobljeni te imati na raspolaganju dostatne resurse i potrebne ovlasti za pružanje pomoći žrtvama.
- Policija i druge mjerodavne službe trebaju biti osposobljene za prepoznavanje i razumijevanje utjecaja psihološkog nasilja na žrtve kako bi se osiguralo prepoznavanje, evidentiranje i djelovanje protiv svih oblika nasilja nad ženama (i devojčicama) u različitim okruženjima.
- Policiju bi trebalo poticati na rutinsko prepoznavanje i istraživanje slučajeva u kojima se pojavljuje virtualno uhođenje i virtualno uznemiravanje.
- Internet i platforme društvenih medija proaktivno bi trebale pružiti pomoći žrtvama virtualnog uznemiravanja pri prijavljivanju nasilja te bi ih trebalo potaknuti da ograniče neželjeno ponašanje.
- Od stručnih službi za pružanje potpore zahtijeva se da se pobrinu za potrebe žrtava koje pate od negativnih osjećaja nakon viktimizacije što može uključivati samookrivljavanje i osjećaj stida.
- Kampanje i odgovori na nasilje nad ženama moraju biti usmjereni i na muškarce i na žene. Muškarci se trebaju aktivno uključiti u inicijative koje se suprotstavljaju načinu na koji neki muškarci primjenjuju nasilje nad ženama.
- Postoji jasna potreba unapređivanja i usklađivanja u pogledu prikupljanja podataka o nasilju nad ženama u državama članicama EU-a i između njih.

Dodatne informacije potražite u [medijskom paketu](#) koji sadrži izvješće o glavnim rezultatima istraživanja sa sveobuhvatnim prikazom zaključaka istraživanja, izvješće „Kratki pregled“ koje sažima glavne zaključke i mišljenja te internetski alat za istraživanje podataka koji omogućuje korisnicima da istraže sveobuhvatne zaključke istraživanja po državama članicama i području.

Napomena urednicima:

- Za potrebe ovog istraživanja intervjuirano je više od 42 000 žena. Prosječna veličina uzorka bila je 1 500 ispitanica po državi (osim u Luksemburgu gdje je veličina uzorka bila 900 ispitanica). Ispitanice su u vrijeme provođenja istraživačkog intervjuia imale od 18 do 74 godine.
- Sve su ispitanice nasumično odabrane i rezultati istraživanja reprezentativni su kako na razini EU-a tako i na nacionalnoj razini.
- Postavljana su pitanja o iskustvu i događajima od 15. godine života i u razdoblju od 12 mjeseci prije provođenja intervjuia.
- Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA) pruža EU-u i nacionalnim donositeljima odluka savjete temeljene na dokazima i time pridonosi stvaranju upućenijih i bolje usmjerenih baza podataka i politika o temeljnim pravima.

Za dodatne informacije obratite se medijskom timu FRA-e

E-pošta: media@fra.europa.eu

Tel.: +43 1 580 30 642